

GÖTEBORGS UNIVERSITETS
STUDENTKÅRER

Göteborgs universitets studentkårers
Studentärenderapport

Verksamhetsåret 19/20

Innehållsförteckning

Förord	1
Summary in English	2
1. Inledning	3
1.1 Bakgrund	3
1.2 Syfte	4
1.3 Definition av studentärenden	4
1.3.1 Vem anmäler ärenden	4
1.3.2 Hur rapporteras ärenden	4
1.4 Genomförande	4
1.4.2 Doktorander	5
1.4.3 De ”små talens lag”	5
1.4.4 Dokumentation	5
2. Resultat	5
2.1 Totalt antal ärenden verksamhetsåret 2019/2020	5
2.2. Totalt antal ärendetyper verksamhetsåret 2019/2020	6
2.3 Vem anmälde ärenden?	7
2.4 Doktorander	7
2.5 Ärendena uppdelade per fakultet	7
2.5.1 Ärenden vid Handelshögskolan	7
2.5.2 Ärenden vid humanistisk fakultet	8
2.5.3 Ärenden vid IT-fakulteten	8
2.5.4 Ärenden vid konstnärlig fakultet	8
2.5.6 Ärenden vid Sahlgrenska akademien	8
2.5.7 Ärenden vid samhällsvetenskaplig fakultet	8
2.5.8 Ärenden vid utbildningsvetenskaplig fakultet	8
2.5.9 Ärenden där fakultet ej är angiven	8
2.5.10 Ärenden som studentkårerna har hanterat	8
2.6 Ärendetyper som har stuckit ut under verksamhetsåret	8
3. Analys	9
3.1 Trender	9
3.2 Exempel på ärenden verksamhetsåret 2019/2020	10
4. Slutdiskussion	11

Förord

Göteborgs universitets studentkårer har nu i tio år samlat in statistik och skrivit rapporter kring studentärenden. Som presidium är det med stolthet som vi både fortsätter och förnyar den här traditionen. Rapporten ser i år lite annorlunda ut, men målet är det samma – att förbättra studiesituationen vid Göteborgs universitet. Genom kartläggning, uppföljning och dialog kan vi identifiera brister och utvecklingsmöjligheter. Med ett gediget underlag över tid blir det också möjligt att se trender och uppmärksamma områden som behöver mer fokus. Som avslutande del i rapporten författar nu också presidiet en slutdiskussion som vi hoppas ska vara användbart för oss och våra medlemskårer i påverkansarbetet samt inspirera universitetet till positiv förändring.

Vi vill också rikta ett stort tack till Charlotte Larsson Hanning, vårt student- och doktorandombud som har genomfört medparten av rapportens sammanställande och hennes engagemang i de här rapporterna över tid.

Karl Kilbo Edlund
ordförande, GUS

Julia Nyberg
vice ordförande, GUS

Summary in English

The ombudspersons employed by the University of Gothenburg student unions (GUS) are available for students at bachelor, masters and Ph.D. level to assist with problems in their education caused by suspected deviation from either the law or local rules and regulations, and to support students who are put in front of the Disciplinary Board at GU. Since 2010, the ombudspersons at GUS have been collecting and presenting data about student cases at Gothenburg University (GU).

During the academic year starting fall 2019 there were 283 cases. A majority of the cases across the university concerned *examination* and *the Disciplinary Board*. Specifically for doctoral students, most of the cases concerned *supervisors* and *funding/employment*. 63 percent of the students who report cases were women and 29 percent were men, the rest of the cases were reported by the student unions.

Cases that stand out this year are connected to the global Covid-19 pandemic, when the university shifted from campus learning to online learning. The cases concerned technical issues, and distance examinations. An increase in cases where students have gotten their grade changed from passed to failed was also observed.

In total the number of cases has increased since the last report. The increase of Disciplinary Board cases over time can be partly explained by the wish from the Vice Chancellor starting in 2017 for the ombudspersons to be present at all meetings, instead of only when asked to do so by the students in question. The number of cases concerning PhD students has decreased slightly. The higher number of cases from the Sahlgrenska Academy can be explained by the higher presence of the ombudspersons there, partly because of the project “En enkel väg in”.

Based upon the results of the report the GUS presidium have come to the following conclusions:

- The increased presence of the ombudsmen in the Disciplinary Board is positive;
- Individual students have to a high degree carried the consequences of technical issues and lack of information associated with the transition from campus to online learning, and
- that GU should investigate why student complaints do not reach the university in the formal way, and to what extent this is a result of students not being sufficiently informed about their rights.

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Göteborgs universitets studentkårer (GUS) är ett samarbetsorgan mellan tre av Göteborgs universitets fyra studentkårer. Medlemskåreerna är: Göta Studentkår, Sahlgrenska akademins studentkår, samt KonstKåren.¹ GUS presidium arbetar med utbildningsbevakning centralt mot Göteborgs universitet. I detta arbete ingår att träffa rektor och anställda inom universitetets ledning för att tillsammans utforma de bästa lösningarna för studenterna. GUS styrelse utser också studentrepresentanter till alla centralt beslutande och beredande organ på universitetet.

En del av GUS verksamhet består i att stödja och hjälpa studenter och doktorander² som på olika sätt stöter på problem under sin utbildning. Detta arbete bedrivs av två tjänstemän³ som arbetar heltid som student- och doktorandombud⁴. Förutom att bistå studenter som på olika sätt stöter på problem i sin utbildning bistår ombuden studentkåreerna genom att utreda vad som gäller avseende lagar, förordningar och regler som styr universitetets verksamhet.

Ombuden har i sitt uppdrag tre huvudsakliga uppgifter:

- Hjälpa studenter och doktorander som har stött på problem i sin utbildning
- Utreda frågor av studentnära karaktär
- Stödja studenter och doktorander som ställs inför Disciplinnämnden vid Göteborgs universitet

Det ingår inte i ombudens uppdrag att driva utbildningspolitiska frågor, utan dessa frågor ingår i studentkåreernas och GUS presidiums uppdrag och verksamhet.

Andra lärosäten i Sverige har ombud, som dokumenterar sina ärenden på olika sätt. Vissa skriver ärenderapporter varje år och andra skriver vartannat år. Ombuden vid GUS har valt att skriva en ärenderapport varje år för att få en tydlig överblick över antalet ärenden samt att synliggöra problem och trender.

Sedan läsåret 2010/2011 samlas statistik över samtliga student- och doktorandärenden⁵ (hädanefter benämnda ärenden) som har inkommit till ombuden. Dokumentationen kan också vara ett verktyg för kåreerna och universitetet i deras kvalitetsarbete. Enskilda ärenden kommer inte att beskrivas i rapporten, eftersom ombuden arbetar under sekretess och tystnadsplikt. Inget ärende skall kunna kopplas till en enskild student eller doktorand.

Det är viktigt att poängtera att alla ärenden inte behandlas av ombuden eftersom studentkåreerna själva hanterar vissa ärenden. Hur många ärenden de tre enskilda studentkåreerna själva driver är oklart, då det i dagsläget inte förs någon enhetlig statistik över dessa. En del av kåreernas ärenden rapporteras dock in till ombuden via en blankett och dessa registreras därefter i databasen som ”studentkåreernas ärenden”. En del ärenden driver ombuden tillsammans med aktiva företrädare vid kåreerna. Dessa ärenden räknas in bland ombudens ärenden

¹ Handelshögskolans i Göteborg studentkår, HHGS, är ej med i GUS. Ombuden hjälper dock de studenter och doktorander som vänder sig till GUS oavsett kårtillhörighet. Även studenter och doktorander som inte är kåran slutna omfattas av ombudens verksamhet.

² Hädanefter benämnda studenter.

³ Charlotte Larsson Hanning och Eva Fluor Jonson.

⁴ Hädanefter benämnda ombuden.

⁵ Hädanefter benämnda ärenden.

Många studenter som kontaktar ombuden är stressade, uppgivna och oroliga. För en enskild individ betyder en förskjutning av examen eller en problematisk arbetsmiljö mycket. Vidare kan ett enskilt ärende ibland medföra en lösning som kommer flera studenter till godo.

1.2 Syfte

Syftet med denna rapport är att sammanställa och synliggöra olika typer av studierelaterade problem som sker vid Göteborgs universitet. Det kan också vara intressant att undersöka huruvida vissa problem är vanligare förekommande än andra. Dels under innevarande verksamhetsår, dels från tidigare verksamhetsår.

1.3 Definition av studentärenden

GUS definition av ett ärende är:

Ett studentärende uppstår då en student eller doktorand upplever sig felaktigt behandlad av universitetets personal eller en medstudent och vänder sig till GUS eller respektive studentkår för att få hjälp med att lösa problemet. Problemet kan omfatta en enskild student/doktorand eller en grupp av studenter/doktorander.⁶

Ombuden hanterar endast ärenden där Göteborgs universitet är motpart. Ärenden som rör Centrala studiestödsnämnden (CSN), Försäkringskassan, Migrationsverket eller andra myndigheter som en student kan komma i kontakt med under sin utbildningstid ingår inte i ombudens uppdrag. Dock kan råd ges till studenter och doktorander om hur de skall gå vidare med ett ärende som rör andra myndigheter. Ombuden kan även vara behjälpliga att författa skrivelser till desamma.

1.3.1 Vem anmäler ärenden?

Ärenden kan anmälas av en enskild student, studentgrupp eller av studentkår. Det förekommer också att Göteborgs universitet kontaktar ombuden för att diskutera ärenden som inte har inkommit till ombuden eller enbart för att diskutera studenters rättssäkerhet ur ombudens perspektiv. Detta är något som uppskattas från ombudens sida. Dock måste ombudens medverkan i ärendet ske på studentens initiativ. Ombuden föreslår därför alltid att Göteborgs universitet skall ge studenten ombudens kontaktuppgifter.

1.3.2. Hur rapporteras ärenden?

Studenter som vill diskutera ett ärende kontaktar oftast ombuden via telefon eller e-post. I vissa fall har studenterna kontaktat respektive studentkår som i sin tur kontaktar ombuden. I de fall ärendet verkar vara komplicerat brukar studenten bjudas in till ett möte med ansvarigt ombud där ärendet diskuteras och ombudet informerar om vilken den gängse gången för att driva ärendet är. Studenten får därefter fundera över om ärendet skall drivas vidare eller ej. Då ombuden har tystnadsplikt kan studenten känna sig trygg i att det som kommer till ombudens kännedom inte förs vidare till Göteborgs universitet om inte studenten så önskar. Oftast vill studenten att ärendet drivs vidare, dels för att få en lösning, dels för att få ett avslut.

1.4 Genomförande

Många ärenden som inkommer till ombuden går att lösa via e-post eller telefon. Under de senaste verksamhetsåren har det dock visat sig att även ärenden som till en början kan förefalla vara lätta att lösa i själva verket är komplexa. Det kan dels handla om att ärendet som sådant är komplext, dels att studenterna har andra förväntningar än tidigare på vad som kan göras efter

⁶ Beslutat av GUS presidium i april 2011.

att ett klagomål har inkommit. Efter kontakter med berörda parter har det krävts möten med berörd institutions prefekt eller annan i ledande position för att hitta en tillfredsställande lösning. Ett fåtal ärenden kan pågå under ett helt verksamhetsår eller mer. Problem som handlar om missnöje med handledning tar ofta längre tid att lösa, eftersom problemet i sig kan vara mycket känsligt. I vissa fall gällande doktorander kan sådana ärenden löpa över flera terminer.

Ärenden har sammanställts och analyserats av ombuden. Förord, sammanfattning och slutdiskussion är författade av GUS presidium.

1.4.2 Doktorander

Ombuden har valt att inte göra någon åtskillnad på studenter och doktorander i de olika redovisningarna, eftersom doktorandärenden kan vara väldigt känsliga och svårare att avkoda. Endast det totala antalet doktorandärenden redovisas separat.

1.4.3 De ”små talens lag”

I de fall antalet anmälningar inom en fakultet är lågt vid redovisning av tal som uttrycks i procent, blir de enskilda procenttalen höga. Detta riskerar att leda till slutsatser som kan övertolkas. I denna kartläggning kommer dock samtliga ärenden att redovisas på samma sätt, eftersom det då blir enhetligt och därmed mer överskådligt och lättbegripligt.

1.4.4. Dokumentation

För att över tid kunna dokumentera de olika ärenden som anmäls till ombuden har en databas i programmet *Filemaker pro* upprättats. I databasen läggs alla relevanta uppgifter som rör ärendet in. När ett ärende kommer in till något av ombuden kategoriseras ärendet av ansvarigt ombud i olika ärendetyper. Ett ärende kan klassificeras under flera olika ärendetyper. Ifall ett ärende inte passar in i någon av ärendetyperna faller det under kategorin ”Övriga ärenden”. Ansvarigt ombud gör en anteckning i databasen så snart något nytt har skett i ärendet, fram till dess att ärendet är avslutat. På detta sätt blir det överskådligt om det andra ombudet skulle behöva ta över ett ärende. Endast ombuden har tillgång till denna databas. Ingen utomstående kan ta del av känslig information gällande enskilda ärenden som återfinns i databasen. När ärendet är avslutat tas personuppgifterna bort.

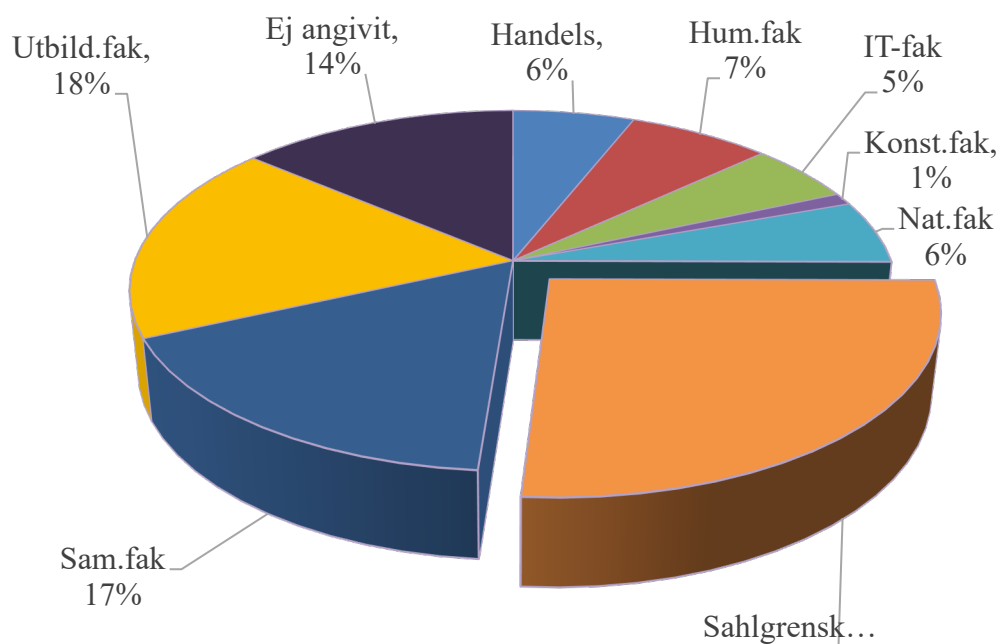
2. Resultat

Nedan redovisas det totala antalet ärenden verksamhetsåret 2019/2020. Därefter följer en redovisning uppdelad per fakultet.

2.1. Totalt antal ärenden verksamhetsåret 2019/2020

Under verksamhetsåret 2019/2020 rapporterades totalt 283 olika ärenden till GUS ombud. De 283 ärendena genererade 366 ärendetyper. Den fakultet som har haft flest ärenden under verksamhetsåret var Sahlgrenska akademien med 74 ärenden av det totala antalet ärenden, följt av Utbildningsvetenskaplig fakultet med 51 ärenden.

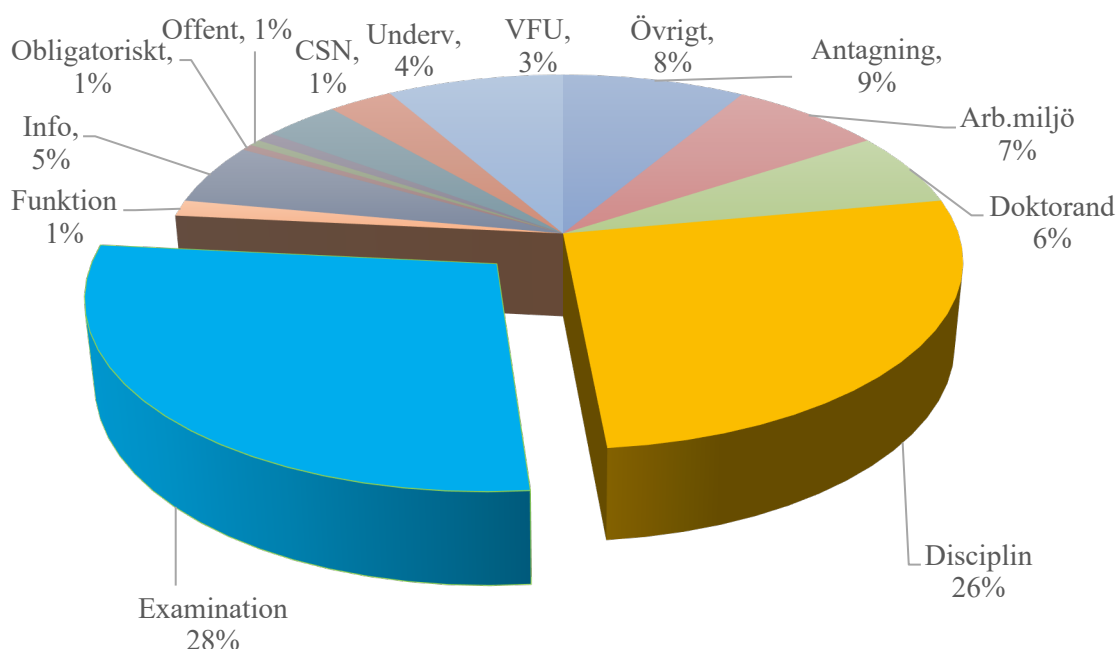
Figur 1. Totalt antal ärenden, i procent, per fakultet verksamhetsåret 2019/2020.

2.2 Totalt antal ärendetyper verksamhetsåret 2019/2020

De 283 olika ärendena genererade 366 ärendetyper, eftersom ett ärende kan innefatta flera olika händelser.

Figur 2. Totalt antal ärendetyper verksamhetsåret 2019/2020.

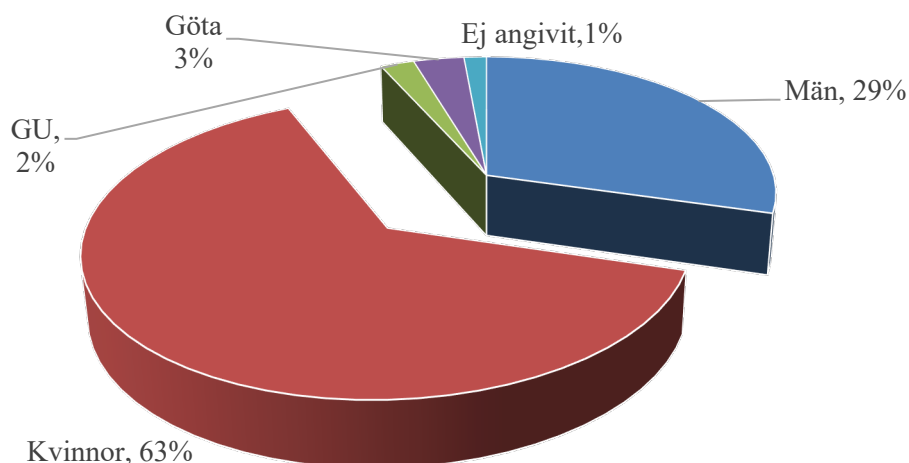

2.3 Vem anmälde ärenden?

Ärenden kan anmälas av en enskild student, studentgrupp eller av studentkår. Det förekom även att Göteborgs universitet kontaktade ombuden för att diskutera ärenden som inte hade inkommit till ombuden eller för att diskutera studenters rättssäkerhet ur ombudens perspektiv. Detta är

något som uppskattas från ombudens sida och därför finns Göteborgs universitet med i redovisningen av vem som anmäler ett ärende. Det vanligaste var att kvinnliga studenter anmälde ärenden. Under verksamhetsåret 2019/2020 stod kvinnliga studenter för 63 % (180/283) av anmälningarna. De manliga studenterna stod för 29 % (83/283) av ärendena.

Figur 3. Vem anmälde ärenden verksamhetsåret 2019/2020?

2.4 Doktorander

Som tidigare har nämnts åtskiljs inte studenter och doktorander i denna rapport, förutom i detta avsnitt. Doktorandärenden kan vara känsliga och svårare att avkoda, varför denna redovisningsform har valts. Det kan ändå vara av intresse att nämna hur de ärenden som är anmälda av doktorander under verksamhetsåret har fördelat sig. Vid Göteborgs universitet finns det 1778 aktiva doktorander.⁷ Under verksamhetsåret 2019/2020 stod doktorandärendena för 7 % (21/283) av det totala antalet ärenden. Detta är en sänkning från förra verksamhetsåret, då doktorandärendena stod för 10 % av ärendena. Det är vanligast att kvinnliga doktorander 71 % (15/21) anmäler ärenden. Enligt Göteborgs universitets årsredovisning utgjordes 58 % av doktoranderna av kvinnor och 42 % av män.⁸ Kvinnor är alltså överrepresenterade bland anmälarna.

De vanligaste förekommande ärendetyperna som doktorander anmälde var *handledarärenden* samt *finansiering/tjänst*.

2.5 Ärendena uppdelade per fakultet

Nedan följer ärendena uppdelade per fakultet.

2.5.1 Ärenden vid Handelshögskolan

Totalt inkom det 17 ärenden från studenter vid Handelshögskolan. Majoriteten av ärendena handlade om *Disciplinnämnden, examination* samt *funktionsnedsättning*. Av de som anmälde var ungefär lika många kvinnor och män.

⁷ Årsredovisning 2019, Göteborgs universitet, sidan 7.

⁸ Ibid, sidan 7.

2.5.2. Ärenden vid humanistisk fakultet

Totalt inkom det 20 ärenden från studenter vid humanistisk fakultet. Majoriteten av ärendena handlade om **Disciplinnämnden, examination** samt **undervisningens genomförande**. Fler kvinnor än män anmälde, 55 % (11/20) mot 25 % (5/20). Resten av anmälningarna gjordes av Göta studentkår, 20 % (4/20).

2.5.3 Ärenden vid IT-fakulteten

Totalt inkom det 15 anmälningar från studenter vid IT-fakulteten. Majoriteten av ärendena handlade om **examinationsärenden, Disciplinnämnden** samt **arbetsmiljö**. Fler män än kvinnor anmälde, 47 % (7/15) mot 27 % (4/15). Resten av anmälningarna gjordes av Göta studentkår samt studenter som ”ej angivit kön” samt ”annan”, varför dessa inte går att klassificera.

2.5.4 Ärenden vid konstnärlig fakultet

Totalt inkom det tre ärenden från studenter vid konstnärlig fakultet. Vårterminen 2020 inkom det inget ärende. Ärendena var blandade.

2.5.5 Ärenden vid naturvetenskaplig fakultet

Totalt inkom det 16 ärenden från studenter vid naturvetenskaplig fakultet. Majoriteten av ärendena handlade om **Disciplinnämnden** samt **examinationsärenden**. Fler kvinnliga studenter anmälde än män, 50 % (8/16) mot 19 % (3/16). Resten av anmälningarna gjordes av tre från Göteborgs universitet samt två från Göta studentkår.

2.5.6 Ärenden vid Sahlgrenska akademien

Totalt inkom det 74 ärenden från studenter vid Sahlgrenska akademien. Majoriteten av ärendena handlade om **Disciplinnämnden, examination**, samt **antagning**. Fler kvinnor än män anmälde, 73 % (54/74) mot 23 % (17/74). Resten av anmälningarna kom från Göteborgs universitet.

2.5.7 Ärenden vid samhällsvetenskaplig fakultet

Totalt inkom det 49 ärenden från studenter vid samhällsvetenskaplig fakultet. Majoriteten av ärenden handlade om **Disciplinnämnden, examination, doktorandfrågor, arbetsmiljö** samt **övriga ärenden**. Fler kvinnor än män anmälde, 63 % (17/49) mot 35 % (17/49). Göta studentkår stod för en anmälan.

2.5.8 Ärenden vid utbildningsvetenskaplig fakultet

Totalt inkom det 51 ärenden från studenter vid utbildningsvetenskaplig fakultet. Ärendena varierade och handlade om **examination, VFU, antagning, arbetsmiljö, information, undervisningens genomförande** och **övriga ärenden**. Fler kvinnor än män anmälde, 84 % (43/51) mot 14 % (7/51). Göta studentkår stod för en anmälan.

2.5.9 Ärenden där fakultet ej är angiven

Totalt inkom det 38 ärenden från studenter där det inte gick att klassificera varken fakultet, institution eller utbildning. Majoriteten av ärendena handlade om **Disciplinnämnden, examination** samt **övriga ärenden**. Av de som anmälde var ungefär lika många kvinnor och män.

2.5.10. Ärenden som studentkårerna har hanterat.

Studentkårerna har inte rapporterat in ärenden som de hanterat utan att involvera ombuden verksamhetsåret 2019/2020.

2.6 Ärendetyper som har stuckit ut under verksamhetsåret

Under vårterminen 2020 drabbades Sverige och världen av en pandemi, Covid-19, vilket innebär att Göteborgs universitet fick ändra formen för ordinarie undervisning och verksamhet från mars 2020. Studenterna fick därför undervisning på distans och många examinationer skedde via internet. Studenterna var uppkopplade via egen dator och teknik i hemmet. I vissa fall hade studenter datorutrustning som inte uppfyllde systemkraven. Detta har skapat problem eftersom studenterna riskerade att inte kunna uppfylla tentamens kriterier och blev därför underkända på examinationen. Som student har man ett ansvar för att se till att tekniken fungerar och om studenten inte har den rätta tekniken har Göteborgs universitet lånedatorer.

Under verksamhetsåret har ombuden allt oftare fått hantera problematik gällande att meddelat betyg har ändrats från G till U. Vid vissa tillfällen har Göteborgs universitet inte ansett att betyget har varit meddelat, men studenten vidhåller att så har varit fallet. Ombuden har i dessa fall diskuterat med Göteborgs universitet. I vissa fall har studenten fått rätt medan i andra fall har betyget inte ansetts meddelat, alternativt att det har funnits legitima anledningar till att ändra ett betyg. Det kan vara svårt för en student att skilja på när ett betyg är meddelat och om det är behörig person som har meddelat det eller andra omständigheter där detaljerna i situationen spelar stor roll. Det kan också finnas situationer där en examinator vill ta tillbaka ett godkänt betyg utan att det finns rättsligt stöd för det.

3. Analys

3.1 Trender

Antalet ärenden har ökat något sedan föregående verksamhetsår och så har även antalet ärendetyper. Det vanligaste är att kvinnliga studenter tar kontakt med ombuden. Den vanligaste anledningen till att studenter söker sig till ombuden handlar om att det uppstår problem i samband med examination samt ärenden som rör Disciplinnämnden. Dessa båda kategorier har ökat⁹ något sedan förra verksamhetsåret och de förefaller att ha ökat lika mycket. Disciplinärenden utgör en speciell kategori för ombuden som skiljer sig från övriga kategorier. Under vårterminen 2017 kom det ett önskemål från rektor att ombuden alltid skulle finnas på plats i samband med att Disciplinnämnden sammanträdde. Detta för att studenter som ställs inför Disciplinnämnden kan behöva stöd och information i samband med beslutet som Disciplinnämnden fattar. Antalet disciplinärenden har därför ökat jämfört med innan då ombuden var mindre aktiva i processen. Ofta handlar det om att ge råd och stöd samt informera om processen. Ombuden följer också med på mötena som ett stöd om studenten så önskar. Information om ombuden skickas också ut till de studenter som har blivit misstänkta för en disciplinär förseelse.

Doktorandärendena har gått ned i antal¹⁰ något sedan föregående verksamhetsår. När det gäller doktorandärenden kommer ombuden ofta sent in i processen. Detta på grund av att ärendena ofta är känsliga och doktoranden drar sig för att diskutera den uppkomna situationen. Det kan också finnas en förhoppning om att ärendet ska lösas utan att doktoranden behöver hjälp från utomstående. I dessa fall blir det därför lätt att ombuden kommer in i processen när doktoranden känner att det inte finns någon annan möjlighet. Frågorna handlar oftast om handledarsituationer samt förlängning av tjänst.

Bland studenterna som tar kontakt med ombuden kommer drygt var fjärde, 26 % (74/283) från Sahlgrenska akademien. Detta behöver dock inte betyda att fler ärenden uppstår vid Sahlgrenska

⁹ Verksamhetsåret 2018/2019 utgjorde examination och Disciplinnämnden 22 % respektive 20 % av ärendena och verksamhetsåret 2019/2020 utgjorde examination och Disciplinnämnden 28 % respektive 26 %.

¹⁰ Verksamhetsåret 2018/2019 anmälde 26 doktorander ett ärenden och verksamhetsåret 2019/2020 var det 21 doktorander som anmälde.

akademin. Ombuden har tidigare haft mottagning på Sahlgrenska akademien i samarbete med Sahlgrenska akademins studentkår, SAKS. Vidare arbetar ett av ombuden, Eva Fluor Jonson, 25 % på Sahlgrenska akademien med projektet ”En enkel väg in”. Detta sammantaget skulle kunna innebära att studenterna är mer medvetna om att ombuden finns och vad de kan hjälpa till med. Sahlgrenska akademien representerar ca en femtedel av studentpopulationen vid Göteborgs universitet.

3.2 Exempel på ärenden verksamhetsåret 2019/2020

Under pandemin, Covid-19, har studenter upplevt att tekniken i samband med examinationer inte har fungerat optimalt. Många av de problem som studenterna vänder sig till ombuden med är liknande dem som har funnits även i tider utan distansundervisning. Det är ofta ett problem med:

- otillräcklig återkoppling på examinationen,
- lärarna är svåra att få tag på,
- studenterna får inte svar i tid,
- föreläsningarna är färre än i vanliga fall,
- schema och annan information är bristfällig.

Under pandemin då studenter har förlorat möjligheten att gå fram till föreläsaren efter föreläsningen måste studenterna få tag på universitetspersonal via e-post eller telefon. Det blir i en sådan situation mycket viktigt att det är tydligt hur studenter kan kommunicera med universitetet.

Det har kommit frågor till ombuden som är väldigt specifika för distansundervisning som har bedrivits under pandemin. Ett exempel är att studenten skall bifoga en fil med uträkningar, anteckningar eller dylikt som sedan inte har kunnat öppnas eller läsas av examinatorn. Studenten hävdar att filen innehåller en del av en examination men examinatorn har endast sett en tom fil. Detta har sedan resulterat i ett underkänt betyg då examinationen inte är komplett.

Andra liknande situationer är då en student inte har fått komplett information på grund av systemfel eller att Canvas¹¹ inte har fungerat som det är tänkt. Det kan handla om överbelastning av systemet eller att det finns en bugg någonstans. Om det inte är klart och tydligt att det är ett tekniskt problem brukar detta få negativa konsekvenser för studenten då studenten ansvarar för att lämna in ett komplett och korrekt examinationsunderlag.

Under pandemin då många tentamina som i vanliga fall är salstentamina har ersatts med hemtentamina har det blivit mycket tydligt med problemen kring att studenter delar anteckningar. Att studenter delar anteckningar inte är något nytt och det kan också finnas fördelar med att studera i en studiegrupp. Många studenter delar anteckningar med varandra eller sammanställer ett långt dokument som skall vara heltäckande för den aktuella kursen. Om kursen skulle examineras med en salstentamen skulle det kanske vara tydligare om studenter har försökt att samarbeta. Det har hänt vid flera tillfällen att studenter hävdar att de har använt det som är tillåtet vid en tentamen, kurslitteratur, anteckningar och så vidare men att deras tentamina sedan har varit mycket lika studiekamraternas. Det uppstår då en misstanke om otillåtet samarbete och det kan vara mycket svårt att hänvisa till att samma anteckningar har använts om texterna är mycket lika.

¹¹ Canvas är Göteborgs universitets lärplattform.

4. Slutdiskussion

Vi ser i det gångna året tre trender som extra relevanta för studenterna. Dessa är den ökade närvaron av ombud i Disciplinnämnden, effekterna av Coronapandemin och hur studenternas kännedom om ombuden påverkar antal studentärenden.

Att hamna inför Disciplinnämnden är en stor sak för studenter och påverkar ofta studentens mående och studiesituation kraftigt. Såväl information och hantering av ärendet, som hur själva mötet fortlöper och vilket beslut som tas kan upplevas som väldigt påfrestande. Att ha ett ombud närvarande som kan förklara för studenten vad som händer, varför det händer och vad studenten kan göra är oerhört viktigt. Önskemålet från rektor att ombuden ska närvara vid samtliga sammanträden ser vi som mycket välkommet och anser att effekterna av detta har varit mycket goda.

De totala effekterna av Coronapandemin för studenter går ännu inte att överblicka, men det som framgår i denna rapport är att det ofta är studenterna som får betala priset för de oklarheter som uppstått i omställningen till distansundervisning. Det rör sig om allt från tekniska problem, som t.ex. studenter som inte har tillgång till tillräcklig hårdvara, eller problem med Canvas eller program som används vid examination till otillräcklig information kring vad som räknas som otillåtet samarbete, samtidigt som studenter upplever att det blivit svårare att nå sina föreläsare och kursansvariga. Att salstentamina under hösten 2020 åter ska genomföras på plats löser förhoppningsvis delar av detta problem, men vi ser trots allt ett behov av mer praktisk information och tydlighet kring vilket stöd som kommer att finnas att tillgå. Det kan verka som ett mindre problem, men för individen som behöver göra om en examination på grund av tekniska problem, eller för den som blir anklagad för fusk bara för att den inte är van vid en hemtentamen, skapar det här en stor stress och belastning.

Slutligen tolkar vi det större antalet studentärenden från Sahlgrenska akademien jämfört med andra fakulteter som att studenterna vid Sahlgrenska akademien i högre grad känner till ombuden, bland annat på grund av projektet ”En enkel väg in”. Samtidigt visar detta på att det på andra fakulteter troligtvis finns ett stort mörkertal av studenter som inte känner till ombuden och därför inte hör av sig. Att alla inte känner till ombuden och vilken hjälp som går att få ska alltså inte tolkas som att det inte förekommer problem. Ofta baseras ärenden som ombuden hanterar på att universitetet avviker från sina egna studie- och examinationsregler. Studenterna själva känner ofta inte till reglerna eller att *Handläggningsordning för klagomål från studenter om avvikelser från Göteborgs universitets regler för studier och examination på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå* finns. GUS erfarenhet är att avvikelser ofta inte rapporteras den korrekta vägen och därmed inte når exempelvis Utbildningsnämnden. Att det kommer in få klagomål ledde till att Utbildningsnämnden beslutade att uppföljning av dessa ska ske var tredje år istället för årligen.¹² GUS ser det istället som viktigt att undersöka varför studenter inte framför sina klagomål den formella vägen och i förlängningen därför huruvida studenter känner till sina rättigheter.

¹² Enligt protokoll från sammanträdet den 16 oktober 2019.